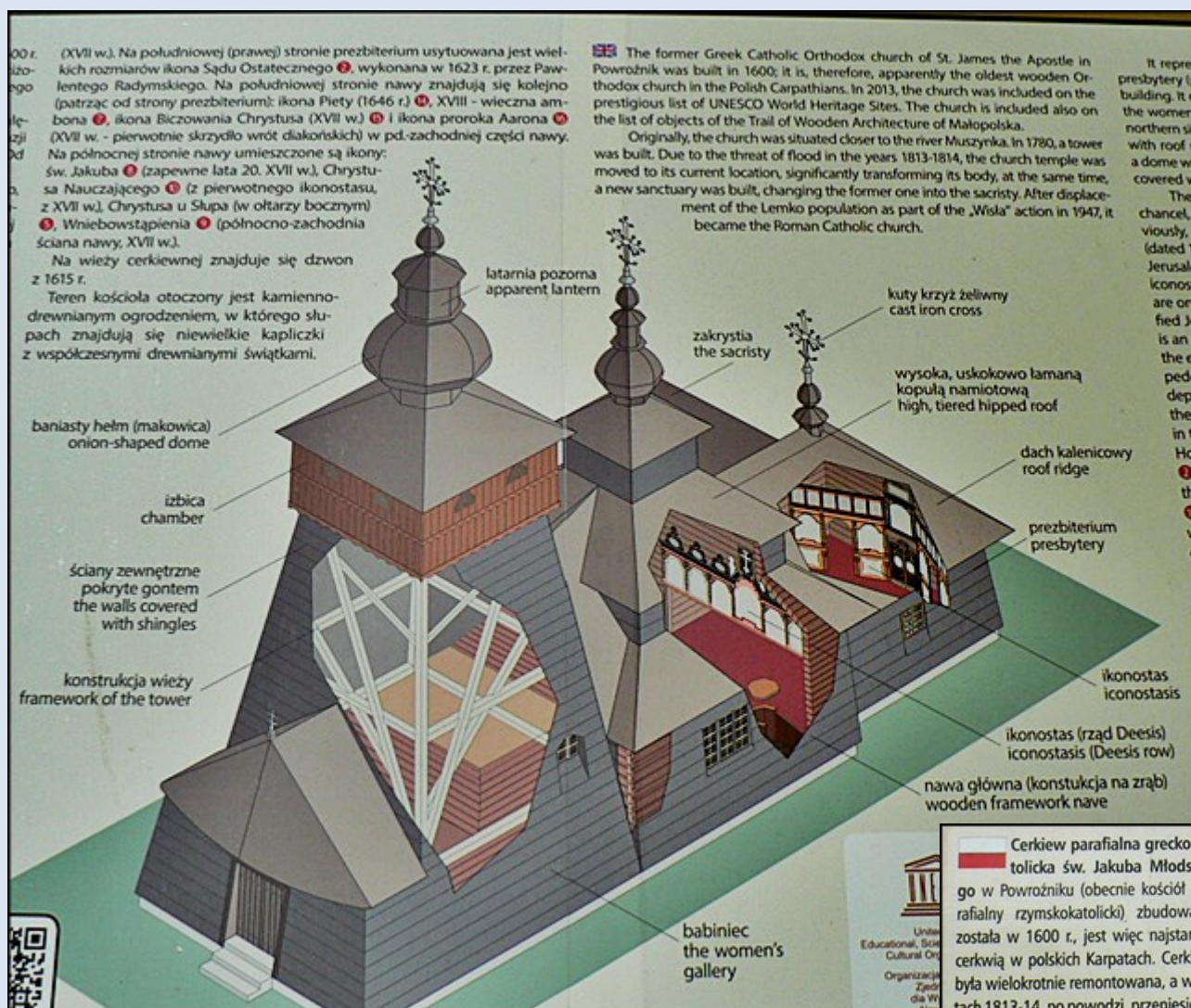

Powroźnik (Woj. Małopolskie)

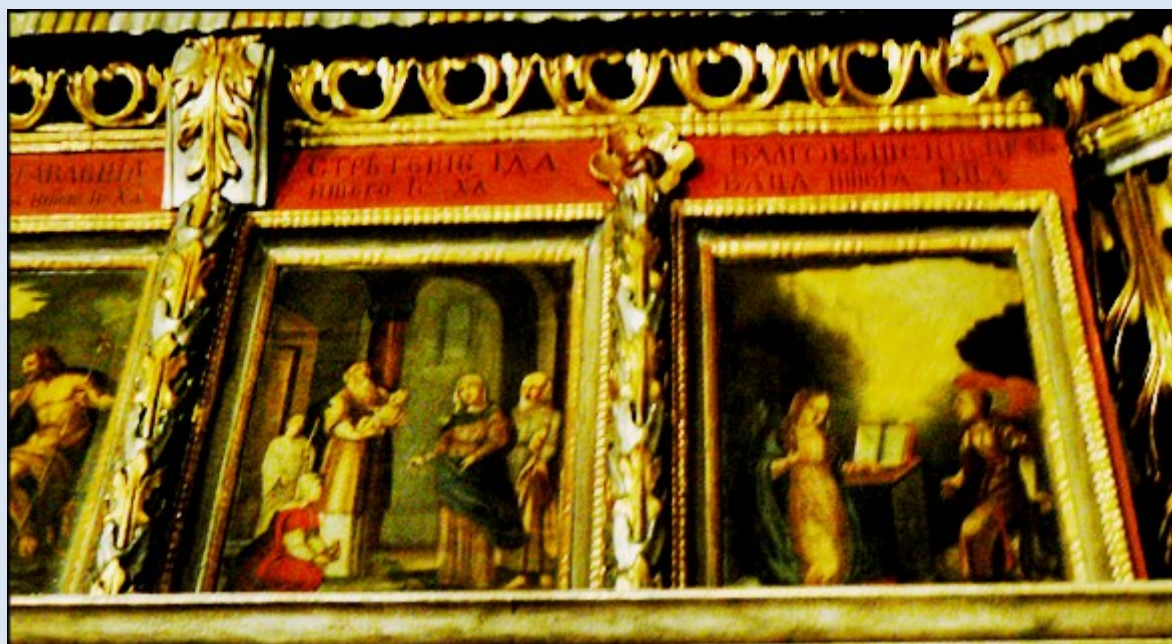
Cerkiew pw. św. Jakuba Młodszego Apostola (obecnie kościół katolicki)

Cerkiew parafialna greckokatolicka św. Jakuba Młodszego w Powroźniku (obecnie kościół parafialny rzymskokatolicki), zbudowana została w 1600 r., jest więc najstarszą cerkwią w polskich Karpatach. Cerkiew była wielokrotnie remontowana, a w latach 1813-14, po powodzi, przeniesiono ją na obecną miejscę. Układ wnętrza jest trójdzielny o kwadratowych pomieszczeniach. Ściany zakrystii pokrywa cenna polichromia figuralna z 1607 r. Bogate wyposażenie świątyni stanowią m.in. ikonostas z lat 1743-44, obecnie częściowo rozmontowany, barokowy ołtarz boczny z XVIII w. z obrazem Chrystusa u Słupa, oraz wiele cennych ikon np. Sąd Ostateczny z 1623 roku.

Kościół rzym.- kat. św. Jakuba Mł. Ap. w Powroźniku

Obecny kościół parafialny w Powroźniku należy do najcenniejszych zabytków budownictwa drewnianego w Polsce. Jest to dawna cerkiewka gr.-katołicka będąca charakterystycznym przykładem budownictwa typu zachodniośląskiego. Zbudowana w konstrukcji zrębowej, posiada typowy układ trójprętowy, obejmujący sanktuarium /obecnie prezbiterium/, nawę i tabernakulum ponad sanktuarium. Kościół posiada dach dwukrotnie załamany, zwieńczony wieżyczką. Trzecia boczna kopułka wieńczy prezbiterium. Szczególnie cenną część składową budowli stanowi obecna zakrystia, przylegająca do prezbiterium od północy, zakończona trójbocznie i nakryta poziomym sklepieniem. Jej wnętrza pokrywa cenna polichromia, starowiąca jeden z unikalnych w Polsce zabytków ruskiego malarstwa ściennego.

Historia budowli kościół jest bardziej skomplikowana niż się pozornie wydaje; była ona przedmiotem kilku studiów i prac naukowych.

Pierwszą cerkiewkę wzniesiono w Powroźniku w r. 1600. Jest nią prawdopodobnie obecna zakrystia. Pierwotna inskrypcja fundacyjna na belce ściany północnej, wyłaniająca się spod obecnej polichromii wskazuje zapewne datę powstania obiektu. Napis częściowo odczytał p. mgr Jarosław Gieźma z Muzeum Zamku w Łańcucie. Brzmiał on: „Roku Bożego 1600 mieściu październiku dnia 5 za grzechów odpuszczenia”.

Obecny kościół został wybudowany, kierując się w datowaniu napisem fundacyjnym wyrytym na belce zrębowej południowej ściany nawy, w roku 1604. Napis ten brzmi: „Mikołaj Kiernowicki An Dni 1604” oraz drugi: „Bartolomeu Anno Do...”. Napisy te stanowią być może podstępny błąd badawczy.

Prawdopodobnie w r. 1813 po przeniesieniu kościoła na obecne miejsce, w wyniku zagrożenia powodziowego, dołączono do niego obecną zakrystię, w której znajduje się cenna, choć mocno zniszczona polichromia ze scenami biblijnymi ze Starego i Nowego Testamentu i dotąd nieodczytanym w całości napisem fundacyjnym. Udało się to w 1998 r. p. mgr Jarosławowi Gieźmie w czasie prowadzonych badań nad polichromią. Napis ten w całości brzmi: „Roku Pańskiego 1607 18 Juna ten przybytek Domu Bożego dał zmalować konzem swym ociec Michał Miesicki Prezbiter Powroźnicki na cześć Bogu w Trójci Jedynemu”.

Zniszczoną zębem czasu szacowną i uroczą świątynię odremontowano gruntownie w latach 1965-66 staraniem ówczesnego Ks. Proboszcza Jana Zielińskiego wg programu ustalonego z władzami konserwatorskimi.

Wnętrze kościoła zawiera wiele cennych zabytków dawnego malarstwa cerkiewnego oraz szycerstwa, poddanych konserwacji w latach 1969-99. Do dzieł wartości muzealnej zaliczyć należy zespół ikon z XVII w., z których najstarszą i unikalną w cerkwiach polskich jest dużych rozmiarów ikona *Sąd Ostatni* z 1623 r. i pełnym napisem fundacyjnym.

Na uwagę zasługują ikonostas z I poł. XVIII w. z piękną szycerką i interesującymi malowidłami wspaniałymi cechy malarstwa rosyjskiego z zachodnim.

Римско – католический костёл св. Якуба Мл. Апостола в Повро́знику.

В настоящее время костёл в Повро́знику принадлежит к наиболее ценным памятникам деревянной архитектуры на территории Польши. Это древняя деревянная греческо – католическая церковь, которая является характерным примеромстройки типичную структуру вмещающую святилище (ныне пресбитерия) неф и притвор, над которым возвышается башня (вышка) столбной конструкции, которую венчает палатная, большой купол, слепой фонарь, и моноква с крестом.

Очень интересную конструкцию имеет покрытие квадратной нефи в виду mimого свода напоминающего купол. Его форму соответствует снаружи высокая крышка дважды образованный крутой поворот в форме mimого свода увенчанный строгим куполом.

Третий куполообразный блистер увенчивает пресбитерию. Особенно ценной частью сооружения является ризница прилегающая к пресбитерию от запада, законченная трёхбково и накрытая mimым сводом. Внутри её находится ценная полхромия, которая принадлежит к уникальным памятникам древнерусской стеной живописи.

История стройки костёла более сложная, чем нам кажется, она была предметом многих учебных работ и студий. Первую церковь построено в Повро́знику в 1600 году. Вероятно в сегодняшнее время это ризница. Первоначально надпись на балке северной стены обнаруживающая из – под полхромии свидетельствует вероятно (наверно) число (дату) возникновения объекта.

Надпись частично прочитал магистр Ярослав Гемза из музея в Ланьцуте. Звучит он: „Божего года 1600 месеца октябрия 5 – ого дня ... грехов прощения”. Настоящий костёл был построен (имея в виду) надпись утвердительно на срубной балке южной стены нефа в 1604 году. Надпись звучит: „Микола Керновский А. Дни 1604” и второй „Бартоломеу Anno До...”. Эти надписи представляют быть может подпись строителей.

Вероятно в 1813 году после переселения костёла вследствие опасности наводнения соединено его с ризницей, в которой находится ценная, хотя много уничтожена полхромия с библейскими сценами из Нового и Ветхого Завета и до сих пор ещё в целом не прочитанный.

Повезлось это 1998 году Ярославowi Гемзе во время исследований над полхромией. Надпись эта в целом звучит: „Господнего года 1607 18 юна этот прибиток божего дома дал украсить себестоимостью отци Микола Месики Пресбитер Повро́зники в честь Богу в Троици Единственному”. Уничтоженную зубом времени эту достойную и прелестьную церковь (храм) святилище подробно отремонтировал тогдашний приходский ксендз Ян Зелиньки.

Внутри костёла находится много ценных памятников древней церковной живописи и резьбы, которые были реставрированы в 1969 – 1999 годах. К произведениям музейной цены (стоимости) принадлежит ансамбль икон с XVII века, среди которых наиболее ценной, важной и уникальной является больших размеров икона „Страшный суд” с 1623 года с красивой резьбой и очень интересной стеной росписью связывающими черты русской живописи с западной.

■ Diambil dari: *griyadiklatika* by jh
Arit paku, ngapung di atas air, kok
ng Bili Surodono Diklatika Klatika
Surodono Diklatika Klatika

Parasiterna paskutinę užrašymą bei
dėl to įspūdingą pasirodymą su lūžiu
išvengė, praskubtelėjus, jų lūžis - šio
simfoninio kūrinio karmizino ir raudono
šviestuvu nusipintuotą tų patelių
ir prelatelių, t.y. užrašytą skersinę
dėdę ir kvadratinę. Šiukšlės, jo žvil-
telis, nugalėjęs mūsų net būtinai, kad būtų
jo skulptūra. Daugelis, kurie nori
ir tikrai bijo, kadangi šis kūrinys yra
šio harmoninio pasaulio, harmonijos
šio kūrinio vėlia. Tiesiog, šio kūrinio

[illegible][illegible][illegible]

125 The Russian Greek Catholic Orthodox (RGC) church in the Polish Carpathians is 2011 inscribed on the list of UNESCO World Heritage Sites for its role in the Trail of Wooden Archbishops. Originally, the church was situated close to the town of Dukla in the forest. It stood in the year moved to its current location, significantly higher than the previous one, changing the RGC church into a place of pilgrimage for the local population. It became the Russian Catholic church.

[illegible]

early species, type of *Larrea tridentata* (Pursh), is a shrubby, branched succulent. The "leaves" (bracts), with their following elements, look on a square-shaped succulent stem which, here, is a half inch of drying width, which shows a tiny cavity closed by three sides. The stem is flat and glaucous, the base is rounded with very faint, rounded, The light-colored tissue for a number of years, the rounded bottom of all the three parts of the stem with a light, brown, tapered end. In the narrow, rounded, with a "tail", and the cavity shows a narrow, rounded, the middle of the

and, this means that the
gospel, it is a living word
that, a writer told me
from the gallery from the
and the writing is indeed
regarded as "inspired" with
and words of the church are
there are not new ones.
There is a flat ceiling, in the
and a low, the

CERKWIĘ GMINY MUSTYNA

ADSYNA DISTRICT ORTHODOX CHURCHES

☛ Dawna cerkiew greck
jest zatem najstarszą dre-
wią kłtą Świątynnego Drze-

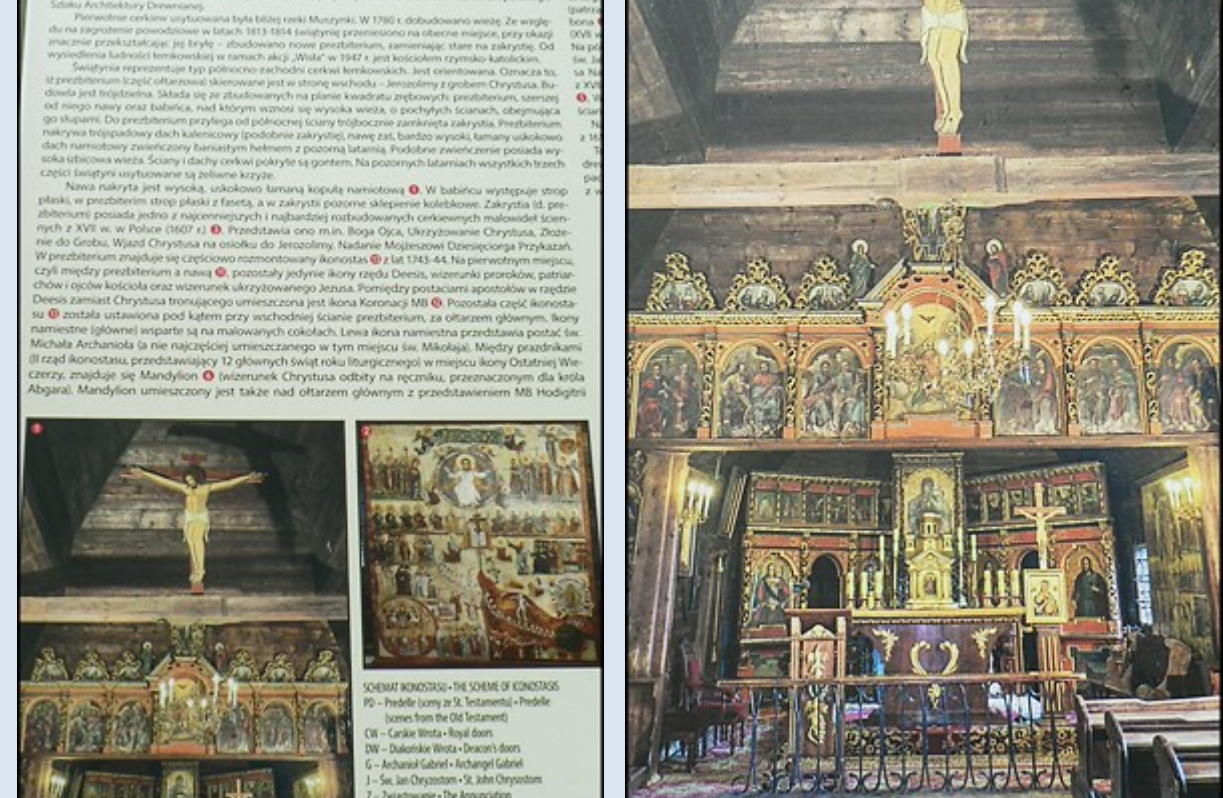
katolicka pw. św. Jakuba Aposto-
la w polskich Karpatach
Kultura Kultury UNESCO. Znajdu-

W Powiatniku zbudowana została
h. W 2013 r. świątynię wpisano
się także na liście obiektów M

w 1600 r. OCW w
prezido-
polskiego senty

10

SCHEMATA IKONOSTASI – THE SCHEME OF IKONOSTASS
 PD – Predella (scenry or St. Testamental) – Predella
 (scenry from the Old Testament)
 CW – Carskie Wrota – Royal doors
 DW – Dialektskie Wrota – Deacon's doors
 G – Archanial Gabriel – Archangel Gabriel
 J – Św. Jan Chryzostom – St. John Chrysostom
 Z – Zwyczajowe – The Anacronism

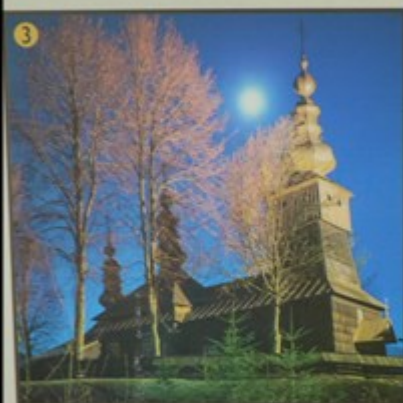

ANDRZEJÓWKA Cerkiew pw. Zaśnięcia Bogurodzicy z I poł. XIX w. • The Dormition of the Mother of God's Orthodox church of the first half of the 19th century.

DUBNE Cerkiew pw. św. Michała Archanioła z II połowy XIX wieku. • St. Michael the Archangel's Orthodox church of the second half of the 19th century.

CERKWIE GMINY MOSZYŃNA

JASTRZĘBIK Cerkiew pw. św. Łukasza Ewangelisty z I połowy XIX wieku. • St. Luke the Evangelist's Orthodox church of the first half of the 19th century.

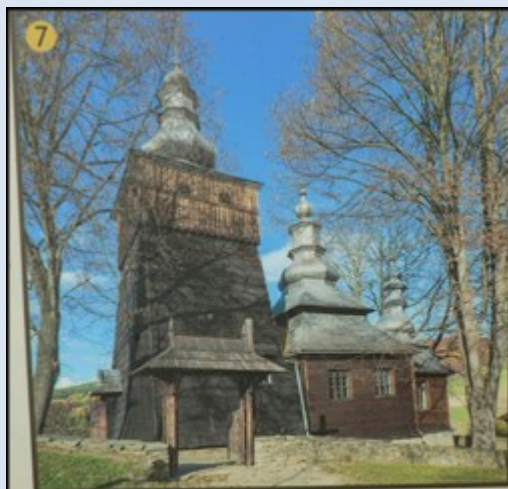
LELUCHÓW Cerkiew pw. św. Dymitra z II połowy XIX wieku. • St. Demetrios Orthodox church of the second half of the 19th century.

MILIK Cerkiew pw. św.św. Męczenników Kosmy i Damiana z II poł. XIX w. • Saints Cosmas and Damian the Martyrs' Orthodox church of the second half of the 19th century.

SZCZAWNIK Cerkiew pw. św. Dymitra z I połowy XIX wieku. • St. Demetrios Orthodox church of the first half of the 19th century.

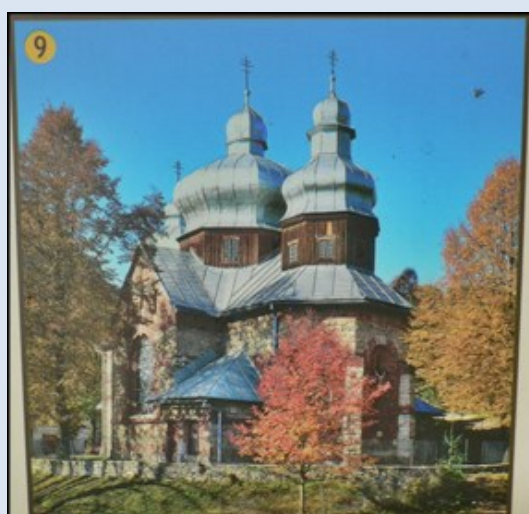
7

WOJKOWA Cerkiew pw. św. św. Kosmy i Damiana z II połowy XVIII wieku. • Saints Cosmas and Damian Orthodox church of the second half of the 16th century.

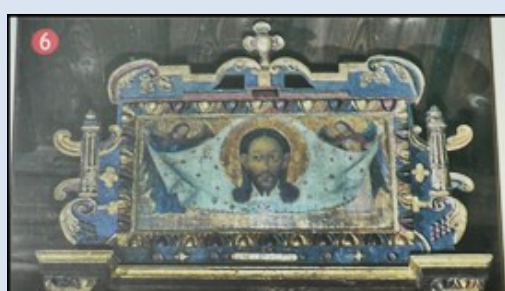
8

ZŁOCKIE Cerkiew pw. św. Dymitra z II połowy wieku. • St. Demetrios Orthodox church of the second half of the 19th century.

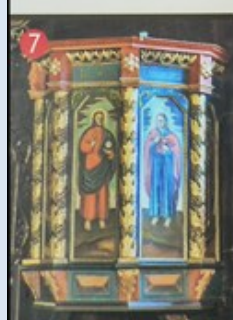

9

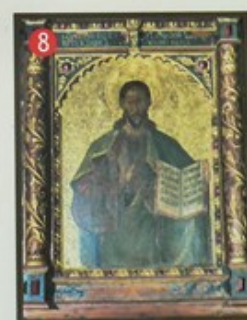
ŻEGIESTÓW Cerkiew pw. św. Michała Archanioła z II połowy XX wieku. • St. Michael the Archangel's Orthodox church of the second half of the 20th century.

6

7

8

